

Priopćenje za medije

Luxembourg, 23. listopada 2018.

Klimatska politika: EU ne uspijeva ostvariti komercijalnu upotrebu hvatanja ugljika i inovativnih obnovljivih izvora energije, poručuju revizori

Mjere EU-a za pružanje potpore hvatanju i skladištenju ugljika te inovativnim obnovljivim izvorima energije nisu se pokazale uspješnim, stoji u novom izvješću Europskog revizorskog suda. Za razdoblje 2008. – 2017. bile su utvrđene ambiciozne ciljne vrijednosti, ali potporom koju je EU pružio demonstracijskim projektima ostvaren je slab napredak u pogledu provedenih projekata i postignutih rezultata, ističu revizori. Dodaju da EU mora prilagoditi novi fond za inovacije kako bi ostvario utvrđene ciljeve.

EU je 2009. godine uveo dva opsežna programa financiranja kako bi pružio potporu hvatanju i skladištenju ugljika te inovativnim obnovljivim izvorima energije. Riječ je o Europskom energetsom programu za oporavak i programu rezerve za nove sudionike 300. U okviru obaju programa s ukupnim ciljnim rashodima u iznosu od 3,7 milijardi eura postavljene su ambiciozne ciljne vrijednosti u području primjene hvatanja ugljika i inovativnih obnovljivih izvora energije. U skladu s Pariškim sporazumom iz 2015. EU se obvezuje da će do 2030. godine smanjiti emisije stakleničkih plinova za najmanje 40 %, čime bi upotpunio svoju ambiciju ostvarivanja prijelaza na gospodarstvo s niskom razinom emisija ugljika do 2050. godine.

Revizori su ispitali način na koji su ta dva programa osmišljena, na koji se njima upravljalo i na koji ih se koordiniralo te su procijenili je li njima ostvaren očekivani napredak u pogledu pružanja potpore hvatanju ugljika i inovativnim obnovljivim izvorima energije u njihovu približavanju komercijalnoj upotrebi. Obavili su posjete projektima u Njemačkoj, Španjolskoj, Nizozemskoj, Poljskoj i Ujedinjenoj Kraljevini.

Utvdili su da se Europskim energetsom programom za oporavak pružio pozitivan doprinos razvoju sektora energije vjetra na moru, no njime nisu ostvareni ciljevi u području hvatanja ugljika. S druge strane, u okviru programa rezerve za nove sudionike nije proveden nijedan uspješan projekt u području skladištenja ugljika i ostvaren je slab napredak u pogledu pružanja potpore demonstraciji šireg spektra inovativnih tehnologija u području energije iz obnovljivih izvora.

„EU želi postati svjetski predvodnik u borbi protiv klimatskih promjena”, **poručio je Samo Jereb, član Europskog revizorskog suda zadužen za ovo izvješće.** „Želi li se zadržati na pravom putu da to ostvari,

Svrha je ovog priopćenja za medije prenijeti glavne poruke tematskog izvješća Europskog revizorskog suda.

Cjeloviti tekst izvješća dostupan je na www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – glasnogovornik

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – službenik za odnose s medijima

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

EU mora izvući pouke iz prošlih neuspjeha, osmisliti bolje mehanizme potpore za inovativne niskougljične tehnologije i zajamčiti potpunu odgovornost za javna sredstva korištena za savladavanje tog izazova.”

Nepovoljni uvjeti ulaganja utjecali su na oba programa, napominju revizori. Nesigurnost regulatornih okvira i politika otežavala je ili odgađala napredovanje brojnih inovativnih projekata u području energije iz obnovljivih izvora i hvatanja ugljika. U izvješću se također ističe ključnu ulogu koju su nakon 2011. godine tržišne cijene ugljika koje su bile nestabilne i niže od očekivanih imale na neuspjeli pokušaj ostvarivanja komercijalne upotrebe hvatanja i skladištenja ugljika.

Revizori su utvrdili da je zbog načina na koji je program rezerve za nove sudionike bio osmišljen sposobnost Komisije i država članica da pruže djelotvoran odgovor na okolnosti koje su se mijenjale bila ograničena. Procesi odabira projekata i donošenja odluka u vezi s njima bili su složeni, a fleksibilnost tog programa bila je ograničena drugim značajkama načina na koji je program bio osmišljen. Kako bi se poboljšala usklađenost i ostvario veći stupanj jasnoće, potrebno je znatno poboljšati koordinaciju, ističu revizori. Također izražavaju zabrinutost zbog nedostatka jasnih mehanizama odgovornosti i kontrole za program rezerve za nove sudionike. Financijska sredstva za taj program nisu dio proračuna EU-a ni evidentirana u bilanci EU-a.

EU trenutačno priprema pokretanje fonda za inovacije 2021. godine kojim želi ubrzati prijelaz na gospodarstvo s niskom razinom emisija ugljika. Imajući to na umu, revizori Europskoj komisiji preporučuju da:

- poveća potencijal za djelotvornu potporu EU-a takvim projektima
- poboljša postupke odabira projekata i donošenja odluka za predstojeći fond za inovacije te da zajamči njegovu fleksibilnost u pružanju odgovora na vanjske promjene
- poboljša svoju unutarnju koordinaciju za usklađenije usmjeravanje potpore EU-a
- zajamči preuzimanje odgovornosti za fond za inovacije i program rezerve za nove sudionike.

Napomene za urednike

Sud predstavlja svoja tematska izvješća Europskom parlamentu i Vijeću EU-a, kao i drugim zainteresiranim stranama kao što su nacionalni parlamenti, dionici u predmetnom sektoru i predstavnici civilnog društva. Velika većina preporuka koje Sud iznosi u svojim izvješćima provede se u djelo. Tako visoka razina prihvaćanja preporuka Suda naglašava koristi koje građani EU-a imaju od rada Suda.

Tematsko izvješće br. 24/2018 „Demonstriranje hvatanja i skladištenja ugljika te inovativnih obnovljivih izvora energije na komercijalnoj razini u EU-u: tijekom posljednjeg desetljeća nije ostvaren predviđeni napredak” dostupno je na internetskim stranicama Suda (eca.europa.eu) na 23 jezika EU-a.